

De resultaten van het IVA-onderzoek over de toekomst van het auditief onderwijs hebben nogal wat losgemaakt in de sector. Niet iedereen onderschrijft de aanbevelingen van de onderzoekers, er is wantrouwen tussen de besturen van de onderwijsinstellingen en van één visie op onderwijs lijkt geen sprake. “Als we niet op één lijn komen is cluster 2 voor een deel van onze doelgroep ten dode opgeschreven”, meent Theo van Munnen, voorzitter van de stichting Siméa. “Wij hebben als sector dezelfde belangen. Laten we deze als vertrekpunt nemen en niet die van de eigen locatie.”

Siméa-voorzitter over toekomst auditief onderwijs:

“We kunnen het ons niet permitteren verdeeld te zijn”

In september vorig jaar verscheen een rapport van het IVA over de toekomst van het auditief onderwijs. De onderzoekers peilden de mening van een grote groep ouders. Zij zeiden meer waarde te hechten aan de kwaliteit van het onderwijs dan om een school om de hoek voor hun kinderen. Eén van de aanbevelingen was dan ook het aantal scholen voor slechthorende en dove kinderen te beperken en het onderwijs aan leerlingen met een communicatieve beperking hiervan te scheiden.

De resultaten bevestigden eerder onderzoek van de vakgroep Audiologie van Siméa en van de LCTI (zie kader). Toch is er na de verschijning van het IVA-rapport de nodige onrust in de sector (zie ook de reportage op pagina 6 en 7 van dit nummer). Van Munnen betreurt dit. “Ik vraag me af of het rumoer is terug te voeren op enkel inhoudelijke verschillen. Wantrouwen en angst spelen in de hele discussie ook een belangrijke rol. Dit is onder andere terug te voeren op de geschiedenis en het beeld dat sommigen hebben van de grote instituten. Zij zouden misbruik maken van hun macht en hun eigen belangen voorop stellen. Dit is niet zo want we hebben dezelfde belangen.” Hij vervolgt: “Ik pleit er dan ook voor de discussie om te draaien en niet te beginnen bij je eigen locatie. Of je nu als bestuur verantwoordelijk bent voor scholen die onder meer clusters vallen, het beheer hebt over één locatie of verantwoordelijk bent voor een groot aantal scholen, het belang is hetzelfde. Er zijn alleen verschillen in schaal. Hoe kunnen we nu en in de toekomst goed onderwijs bieden? Daarvoor is het noodzakelijk dat we als sector één visie hebben. Natuurlijk mogen we met elkaar een stevige discussie voeren, maar we kunnen het ons naar buiten toe niet permitteren om zo verdeeld te zijn.”

Contra-expertise

Het IVA-onderzoek is gebeurd in opdracht van KEGG, Viataal, Auris, Stichting Educatie in Communicatie en Siméa. Van Munnen aarzelt als hem de vraag wordt voorgelegd of het contra-onderzoek van een van de scholen die niet betrokken was bij het IVA-onderzoek de discussie verder kan helpen. “Als hieruit nieuwe gegevens komen die een aanvulling zijn op wat we nu weten dan zeg ik prima. Het IVA heeft destijds echter de opdracht gekregen onderzoek te doen dat de hele sector dekt en aanbevelingen te doen die van waarde zijn voor alle cluster 2 scholen. Ik vind dat ze dat goed gedaan hebben. Met deze contra-expertise ontstaat het beeld dat we elkaar niet vertrouwen. Het mag niet zo zijn dat de onderzoeken een wig slaan in de verhoudingen in onze sector.”

Visie van professionals

Van Munnen vindt de mening van ouders over goed onderwijs erg belangrijk. “Maar ook de visie van professionals speelt een belangrijke rol in de discussie over de inrichting van het onderwijs. Neem het VSO. Als je een school wilt waar alle studierichtingen worden aangeboden en waar voldoende deskundigheid aanwezig is over auditief onderwijs dan ontkom je er niet aan om het aantal locaties te beperken. Als je kijkt naar het aantal leerlingen in die leeftijd dan is er plaats voor één of hooguit twee scholen voor VSO. Ik ben ervan overtuigd dat wij als professionals criteria kunnen opstellen over wat goed onderwijs is en met goed bedoel ik, hoe haal je het maximum rendement uit een onderwijssituatie. Om deze inhoudelijke discussie te voeren is het belangrijk dat je je eigen onderwijspraktijk loslaat, dat we accepteren dat we te maken hebben met

Foto: Peter Strating

Theo van Munnen: "Om deze inhoudelijke discussie te voeren is het belangrijk dat je je eigen onderwijspraktijk loslaat, dat we accepteren dat we te maken hebben met een hele kleine doelgroep en dat je geen onderwijs kunt inrichten voor hen op veel plekken."

een hele kleine doelgroep en dat je geen onderwijs kunt inrichten voor hen op veel plekken.' Van Munnen bestrijdt dat dit niet in het belang is van ouders. 'Uit het onderzoek blijkt dat veel ouders kwaliteit belangrijker vinden dan reisafstand. Er blijft echter nog een grote groep die thuisna-bij onderwijs wel zwaar laat meewegen in hun schoolkeuze of die meer nadruk legt op bijvoorbeeld de sfeer op school. Deze ouders blijven vrij om te kiezen. Zij kunnen gebruik maken van een rugzakje. Wij moeten echter wel expliciet maken wat wij bieden en waarom we het op die manier doen.'

Zonder aandringen schakelt Van Munnen over op het belang van kennisontwikkeling en het vastleggen hiervan. 'Ik ben ervan overtuigd dat er enorm veel kennis in onze sector aanwezig is. Wij delen het echter te weinig en we leggen het te weinig vast. Bovendien is het veel te versnip-perd. Dat brengt ons weer bij het belang van bundelen.'

De voorzitter van de stichting Siméa pleit ervoor kno-pen door te hakken. 'Dit onderwerp mag niet jaren boven de sector blijven hangen. Dit frustrereert mensen op de werkvloer, schept onduidelijkheid voor ouders en is niet goed naar de overheid toe. Laten we eerst het onderzoek

van het Kohnstamm-instituut afwachten en dan als bestu-ren snel een besluit nemen hoe we verder willen. We moe-ten hierbij voorkomen dat mensen de indruk krijgen dat strategische belangen belangrijker zijn dan inhoud. Om het laatste gaat het. Laten we ervoor zorgen dat we voor het einde van volgend jaar een gezamenlijke visie hebben.'

MARJAN BRUINS EN PETER VAN VEEN

Meer informatie

- Volledige IVA-rapport (www.simea.nl).
- Resultaten enquête van de vakgroep Audiologie van Siméa onder scholen naar de positie van slechthorende leerlingen in gemengde sh/esm scholen (www.simea.nl).
- Verkennend onderzoek over de indicatiestelling van kin-deren met een CI van de Landelijke Commissie Toezicht Indicatiestelling (LCTI). (www.lcti.nl).
- Bestuursadvies over IVA-rapport (www.simea.nl).
- Interview met onderwijsdirecteuren Auris, KEGG en Viataal over IVA-rapport (Van Horen Zeggen 2008, nr. 1).